

VALALICKÉ NOVINKY

Ročník XXVIII., 31. 12. 2022
Číslo 4, bezplatne
www.valaliky.sk

PF 2023

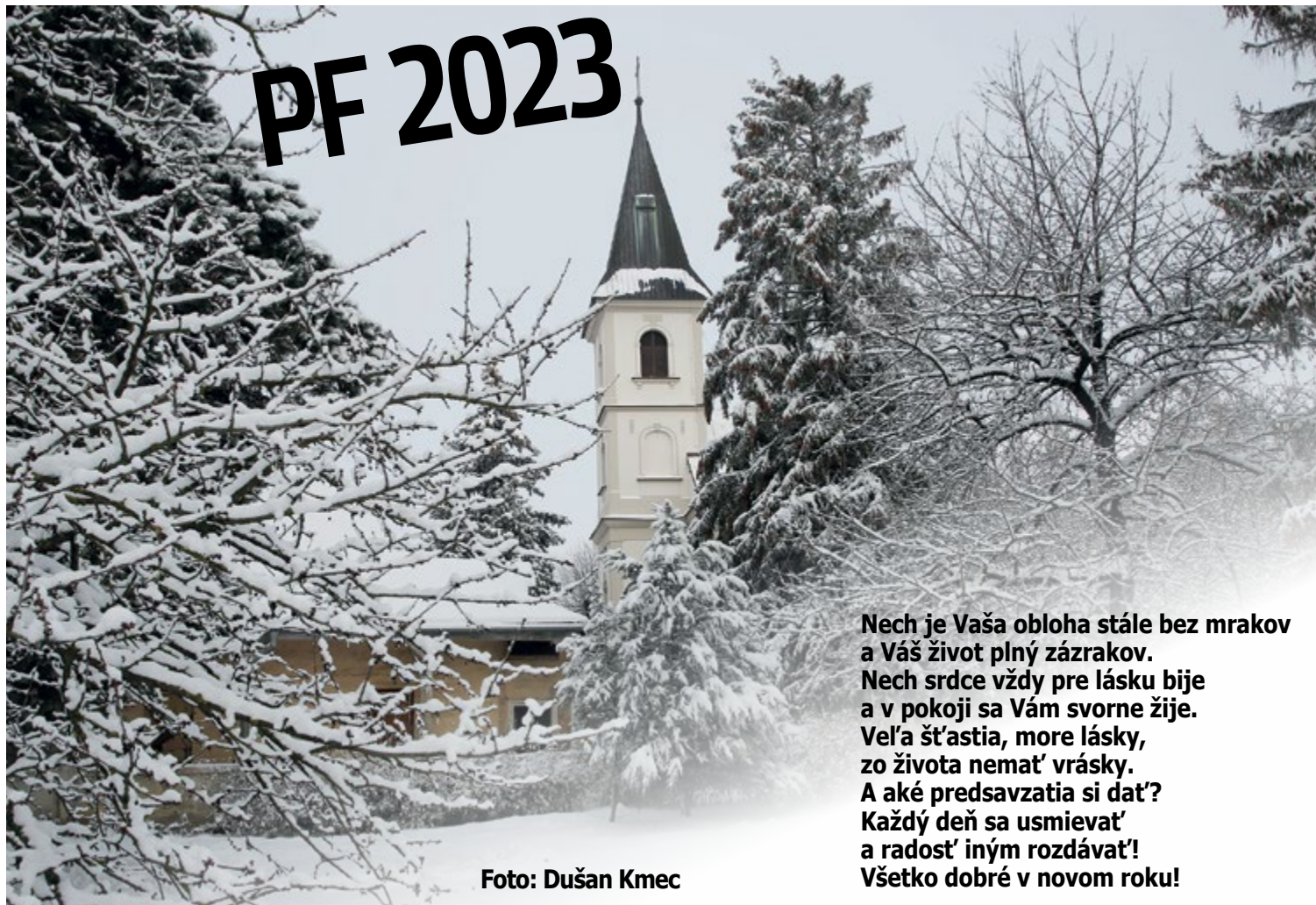

Foto: Dušan Kmec

**Nech je Vaša obloha stále bez mrakov
a Váš život plný zázrakov.
Nech srdce vždy pre lásku bije
a v pokoji sa Vám svorne žije.
Veľa šťastia, more lásky,
zo života nemať vrásky.
A aké predsavzatia si dať?
Každý deň sa usmievať
a radosť iným rozdávať!
Všetko dobré v novom roku!**

Koledníci Dobrej noviny

Koniec roka 2022 sa niesol v duchu dobročinnosti, keď sa konal už 28. ročník koledníckej akcie Dobrá novina. Deti a mladí sa vo Valalikoch zapojili už po dvadsiatysiedmykrát a boli povzbudení slovami riaditeľa Dobrej noviny - Daniela Fialu: „Neváhajte strácať čas pre druhých, pretože vtedy sa naša strata stáva bohatstvom vzájomných vzťahov. Nezabúdajme na tri kroky každej služby konanej s ochotným srdcom a bez nároku na odmenu – **1. Priblížme sa 2. Podelíme sa 3. Potešme sa.**“ Síce chrípka záuradovala

aj medzi nimi a v deň koledovania sa nemohli všetci zúčastniť, predsa sme prispeli na dobročinné ciele. Tento rok aj na zalesňovanie suchých oblastí Samburu v Keni. Peniaze zo zbierky budú použité aj na projekty v ďalších častiach Afriky a tov Ugande, Etiópii a Južnom Sudáne. Koledníci Dobrej noviny vo Valalikoch počas Vianoc vykoledovali **1 917,11 €**, ktoré boli odoslané na projekty v Afrike. Všetkým darcom patrí veľká vďaka!

**Text a foto:
Pavol Kacvinský
– zodpovedný za
koledovanie vo Valalikoch**

Z PRACOVNÉHO STOLA STAROSTU

Nový rok sa opäť vymenil so starým. Rezonuje v nás ešte nálada sviatočných dní, ktorá len pred pár dňami naplnila naše domácnosti. Tešili sme sa z pokojnej atmosféry

Vianoc, ktoré už neboli poznačené pandemiou a rôznymi obmedzujúcimi opatreniami, ktoré trvali takmer dva roky. Znova sme sa mali možnosť stretnúť v magickom adventnom čase na vianočnom koncerte našej umeleckej školy a na predvianočnom stretnutí so skôr narodenými. Účasť bola rekordná. Ďakujem za pozvanie na slávnostné posedenie Klubu seniorov. Veľmi pekný program pre rodičov pripravili aj najmenší z našej materskej školy. Stretávanie sa ľuďí je v tejto neľahkej dobe mimoriadne dôležité. Spoznať niekoho, stretnúť známeho po

dlhšom čase, porozprávať sa o ťažkostiach, ale aj o radoostiach má pre každého z nás veľký význam.

Na decembrovom zasadnutí zastupiteľstva sme schválili rozpočet obce na rok 2023. Z východiskových podkladov, ktoré sme mali k dispozícii nebolo ľahké ho zostaviť. Táto doba prináša mnoho otázok a neustálych zmien. Dúfajme, že zvládneme možné riziká či výpadky v príjmoch. Naším cieľom je, aby to obyvatelia obce pocítili v čo najmenšej miere.

Jedným z úspešných projektov financovaných z eurofondov bola činnosť tzv. miestnej občianskej

poriadkovej služby. Projekt skončil a podobné výzvy sa nebudú vyhlasovať. Činnosť služby si preto musíme financovať z vlastných zdrojov. Rozhodli sme sa prijať kompromisné riešenie. Hliadku už nebudú zabezpečovať štyria, ale len dvaja pracovníci. Pracovný čas sa budeme snažiť organizovať tak, aby bola zabezpečená ranná služba na prechodoch pre chodcov pred školou.

Na prahu nového roka Vám všetkým želim pevné zdravie, silu, blízkosť rodiny, priateľov a tiež elán a optimizmus.

Štefan Petrik

Jarný zber separovaného odpadu

Termíny zberov:

20. 03. 2023 - 6. 4. 2023 - zber orezaných konárov - Prosíme vás, aby ste konáre pred naložením do kontajnera porezali na menšie časti a až následne nahádzali do kontajnera. **KONÁRE NEVYKLADAJTE PRED BRÁNY.**

31. 03. 2023 - zber nebezpečného odpadu (farby, laky, označené chemikálie, riedidlá)

- **08.00 - 11.00 hod.** - parkovisko na Kokšovskej ulici (pri potravinách u Jakaba)

- **11.00 - 14.00 hod.** - parkovisko pri Obecnom úrade

Označený nebezpečný odpad je potrebné znieť do zberného dodávkového vozidla na spomínané miesta vo vyššie uvedenom čase.

11. 04. 2023 - 14. 04. 2023 - zber elektro

odpadu (TV, PC, práčky, chladničky atď.)

17. 4. 2023 - 21. 4. 2023 - zber nadrozmerného spáliteľného odpadu (starý nábytok, koberce)

Domácnosť, ktorá má záujem o zber odpadu nahlási a dohodne si termín zberu na tel. čísle 0903 721 158, 055/6999824 alebo osobne v prevádzkarni na Kostolnej ulici. V dohodnutom termíne vyložte odpad pred brány.

Ďakujeme, že separujete.

V roku 2022 bolo vyvezené:

Tuhý domový odpad – 231,58 t – úbytok oproti roku 2021 o 61,93 t / t.j súčet odpadu vyvezeného od občanov na základe objednávky našim motorovým vozidlom a odpadu z cin-

torínov, okrem zberu smetných nádob/.

Drobný stavebný odpad – 13,30 t – úbytok oproti roku 2021 o 104,64 t, to je len odpad vyvezený od občanov. Obec vyinkasovala za túto službu občanom sumu vo výške 199,50 eur.

Konáre – 153,74 t - úbytok oproti roku 2021 o 25,50 t.

Bioodpad / pokosená tráva, zelený odpad o záhrad / –6,82 t – úbytok oproti roku 2021 o 4,93 t.

Vodič IVECA najazdil 17 513 km, úbytok oproti roku 2021 o 1 847 km

Spotreba nafty: 2 938,99 l, úbytok oproti roku 2021 o 483,90 l

Za spotrebovanú naftu sme uhradili 5 161,75 eur.

Rýchlostná cesta R2 Košické Olšany-Šebastovce

Marec minulý rok bol začiatkom výstavby rýchlostnej cesty R2 Košické Olšany – Šebastovce.

Nový úsek bude súčasťou juhovýchodného obchvatu mesta Košice a napojí sa na už dokončený a sprevádzkovaný úsek diaľnice D1 Budimír – Bidovce. V Šebastovciach vybudujú križovatku Košice – juh, ktorá prepojí existujúci úsek R4 do Maďarska so stavbou novej R2. Začiatok stavby bol rozpačitý, ale v jeseni sa už pracovalo naplno. Predmetný úsek prechádza aj katastrom našej obce a zjednodušene povedané rovnobežne so širokorozchodnou železnicou severne od obce. Súčasťou stavby

bude aj jednostranné odpočívadlo Valaliky, dopravne napojené na obidva smery.

S jeho výstavbou sa už začalo a nachádza sa pri ceste do Košíc po pravej strane. Napriek našim žiadostiam a pripomienkam ešte v čase projektových prác ne-

bude možné dopravné napojenie odpočívadla s benzínovou pumpou s našou obcou. Keďže napojenie na diaľničnú sieť je plánované križovatkami Košice – juh a Košice – Krásna, podľa STN nie je možné pridávať ďalšie napojenia.

Dodávateľom stavby je EUROVIA

Odpočívadlo Valaliky

SK a.s. a úsek by mal byť odozdvaný do užívania v marci 2025.

Nový úsek R2 odľahčí predovšetkým Košice od tranzitnej dopravy a množstvo kamiónov na križovatkách VSS by malo byť minulosťou. Smerovaním dopravy na diaľničný obchvat by mali byť dopravné odľahčené aj okolité obce. Po ukončení stavby sa cez križovatku Košice – juh pri Šebastovciach budeme napájať na diaľnicu smerom do Maďarska, smerom do Prešova a Popradu ako aj na diaľnicu, ktoré sú len plánované a to do Michaloviec ako aj na južnú trasu do Bratislavy.

Štefan Petrik

Kompostovacie zásobníky

Obec Valaliky si doteraz uplatňovala výnimku z triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností v celej obci, nakoľko mala zabezpečené energetické zhodnotenie týchto odpadov v zariadení na zhodnotenie odpadov činnosťou R1.

Vzhľadom na to domácnosti mohli doteraz tento odpad zamiešavať do smetných nádob na zmesový komunálny odpad. Od nového roka to už však povolené nebude a preto triedený zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností sú samosprávy povinné zaviesť od roku 2023.

Na tento účel obec Valaliky zakúpi potrebný počet kompostovacích zásobníkov na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad pre domácnosti, ktoré rozdá do každej domácnosti. Pri odovzdávaní spíše obec so zástupcom domácnosti preberací protokol. Náklady na zabezpečenie kompostovacích zásobníkov znáša obec, čiže domácnosti ich dostanú od obce zdarma. V týchto kompostovacích zásobníkoch budú

môcť domácnosti kompostovať biologicky rozložiteľné kuchynské odpady spoločne s biologicky rozložiteľným odpadom zo záhrad. Domácnosti umiestnia kompostovací zásobník na vlastnom pozemku a vzniknutý kompost z

biologického odpadu z kuchyne a zo záhrady použijú tiež na svojom pozemku.

Do kompostovacích zásobníkov patrí: tráva, seno, slama, lístie, ihličie, drevný odpad zo strihania a orezávania krovín a stromov, vypletá burina, korene, piliny, štiepka, rezané a izbové kvety, zhnité ovocie a zelenina, pozberové zvyšky, zvyšky z čistenia a spracovania ovocia a zeleniny, znehodnotenú potraviny napr. po dátume spotreby, nespotrebovaný chlieb a pečivo, kávové a čajové zvyšky (aj papierové vrecúško bez šnúry), zvyšky varenej stravy rastlinného a živočíšneho pôvodu.

Do kompostovacích zásobníkov nepatrí: nerozložiteľné odpady, plienky, dámske hygienické potreby, uhynuté zvieratá, zvyšky zo zabíjačky, exkrementy z chorých a mäsožravých zvierat, potraviny živočíšneho pôvodu, kosti, použitý kuchynský olej, hlina, kamene, papier, sklo, plasty, nebezpečný odpad, stavebný odpad.

O tom, ako a kedy bude obec distribuovať kompostovacie zásobníky do domácností budeme občanov ešte informovať.

DOBRE VEDIET, ŽE

Oznam pre daňovníkov

Upozorňujeme daňovníkov, ktorí nemajú ešte zaplatený miestny poplatok za komunálny odpad, daň z nehnuteľností a daň za psa za rok 2022, aby si splnili svoju povinnosť čím skôr.

Ďakujeme za pochopenie

Príspevok na stravovanie pre dôchodcov

Nárok na príspevok na stravovanie má dôchodca, ktorý má trvalé bydlisko v obci Valaliky a je poberteľom dôchodkovej dávky, a to starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku a vdovského/vdoveckého dôchodku. Nárok na príspevok na stravovanie obec posudzuje na základe predloženej žiadosti o poskytnutie príspevku na stravovanie s potrebnými prílohami. Novinkou je, že dôchodca si má možnosť vybrať sám obedové menu z jedálneho lístka, ktorý mu bude doručený.

Hrobové miesta

Obec Valaliky, ako prevádzkovateľ pohrebísk (cintorínov) upozorňuje občanov, že nájomné zmluvy na hrobové miesta sa uzatvárajú na Obecnom úrade. Preto Vás vyzývame, hlavne tých občanov, ktorí majú svojich príbuzných pochovaných na obecnom cintoríne Valaliky – Bernátovce, Buzice, Všechných, aby si vo vlastnom záujme prišli na Obecný úrad Valaliky uzavrieť nájomnú zmluvu (ak ju ešte nemajú) za užívanie hrobového miesta, či už detského, hlineného, ale aj už existujúceho staršieho hrobu.

Ak sa pochováva už do existujúceho hrobového miesta, treba to taktiež prísť nahlásiť na Obecný úrad Valaliky, konkrétne na sekretariát obce Valaliky.

Súčasne žiadame občanov, hlavne tých, ktorí majú na hroboch svojich blízkych len kríž, z ktorého už nie je možné vyčítať meno ani dátum zosnulého, aby podľa svojich možností priniesli so sebou aj údaje o dátume narodenia a úmrtia zosnulého.

V prípade, ak nájomca nemá záujem o nájom hrobového

miesta, môže sa ho zriecť. V tomto prípade treba prísť na Obecný úrad Valaliky.

Pri úmrtí nájomcu hrobového miesta má prednostné právo na uzavretie novej nájomnej zmluvy na hrobové miesto osoba blízka; ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý sa prihlási ako prvý.

Pripomíname, že pri úmrtí treba prísť čo najskôr na Obecný úrad Valaliky uzavrieť Zmluvu o nájme hrobového miesta, vyplatiť dané hrobové miesto, aby nevznikli zbytočné nedorozumenia.

SPOMÍNAME

Vladimír Eliáš, Ľubomír Timko, Imrich Onofer

Marek Vajs: Je pre mňa povzbudzujúce, keď z človeka cítiť úprimnú vieru“

Už pár mesiacov pôsobí v našej farnosti pán kaplán Marek Vajs. Iste mnohých zaujíma, odkiaľ k nám prišiel, čo rád robí a aj to, ako sa tu medzi nami cíti. Tak sme mu položili niekoľko otázok, aby sme poodhalili niečo z jeho súkromia.

Skús prezradiť tvoje rodinné zázemie, kde si vyrastal a v akej rodine

Vyrastal som v Humennom, kde som sa aj narodil a vzdelával až do mojich dvadsiatich rokov. Mám dvoch bratov a jednu sestru. Narodil som sa ako tretí v poradí. Vyrastal som v katolíckej rodine. Môj otec zomrel na rakovinu v mladom veku. Matka je už na dôchodku, do leta ešte pracovala ako učiteľka v materskej škole v Humennom. Môj starší brat je v súčasnej dobe nezamestnaný. Sestra pracuje ako zapisovateľka na okresnom súde v Humennom a mladší brat vo výrobe automobilov v Bratislave. Ako chlapec som rád ministroval v kostole Košických mučeníkov v Humennom na sídlisku.

Kde si študoval?

V Humennom som absolvoval štúdium na Cirkevnej základnej škole sv. Cyrila a Metoda a na SOU Služieb v stolárskom odbore. Teológiu som vyštudoval na Teologickej fakulte v Košiciach. Počas štúdia katolíckej teológie a formácie v kňazskom seminári som absolvoval pastoračnú prax v Košiciach na sídlisku Luník IX u bratov Saleziánov, kde som sa viac oboznámil s prácou medzi Rómami.

Aké sú tvoje doterajšie pastoračné skúsenosti?

Službu diakona som vykonával v Prešove na sídlisku Sekčov a ako kňaz som pôsobil vo

farnostiach Terňa, Zborov a Trhovište v našej Košickej arcidiecéze. Farnosť Valaliky je teraz moje štvrté kaplánske pôsobisko. Mojou hlavnou pastoračnou náplňou je samozrejme ohlasovanie Evanjelia a vysluhovanie sviatostí. Zvyčajne som sa v pastorácii venoval príprave detí na prvé sväté prijímanie, birmovancom, miništrantom a školskej katechéze.

Už si si zvykol na život u nás? Prekvapilo ťa tu azda niečo?

V tejto farnosti som už asi pol roka a myslím, že nebolo pre mňa ťažké zvyknúť si tu. Je tu dosť veľa ľudí asi z každej vekovej kategórie a je vidieť, že obce vo farnosti Valaliky žijú možno až takým ruchom menšieho

mesta. Nakoľko som mal v bývalej farnosti skôr poloprázdne kostoly a aj menší počet ľudí v obciach, tu ma na začiatku môjho pôsobenia dosť prekvapilo podstatne viac ľudí v kostoloch pri svätých omšiach, ako aj pri vysluhovaní sviatosti zmierenia. Určite je to pre mňa povzbudzujúce vidieť viac ľudí v kostole a pristupovať k sviatostiam, zvlášť vtedy, keď je z človeka cítiť takú úprimnú vieru a bázeň pred Bohom.

Skús priblížiť tvoje súčasné pastoračné aktivity?

Okrem slúženia svätých omší sa aj tu venujem hlavne príprave detí na prvé sväté prijímanie, birmovancom a školskej katechéze. Okrem klasického spovedania v kostole prichádzam aj ku starým a chorým ľuďom zaopatríť ich hlavne sviatosťou zmierenia, eucharistiou a pomazaním chorých.

Keď si nájdeš čas pre seba, ako ho tráviš?

Vo voľnom čase si rád trochu zašportujem. Väčšinou si trochu zacvičím, zabehám, alebo dám aspoň takú zdravotnú prechádzku. Rád chodím aj do prírody a na návštevu ku kamarátom, zvyčajne kňazom.

Čo by si poprial ľuďom v našej farnosti pri začiatku nového roka?

Ľuďom v tejto farnosti by som určite chcel zapriať hlavne pekný požehnaný nový rok plný pokoja a radosti z blízkosti nášho Spasiteľa. Nech to, čo nás bude stále viesť a posilňovať bude naša viera v ukrižovaného a zmrtyvchvalného Ježiša Krista.

Za rozhovor ďakuje Pavol Kacvinský a prajem veľa zdravia, síl, trpezlivosti, tvorivých nápadov a nech sa cítíš medzi nami čo najlepšie.

Čriečky ľudskosti

Keď tvrdíme, že vieme o všetkom, čo naše deti robia, tak sme na omyle. Tentoraz sa ukázali v dobrom svetle. Ak sa vám začnú doma hromadiť sladkosti, ktoré ste nekúpili, tak je to podozrivé. Hneď sme s manželkou vedeli, že sa niečo kuje. A veru kulo sa. Deti ukázali dospelým, aké veľké srdcia majú. Ak došlo na tému Mikuláš a deti z detského domova, už viac nebolo treba, vedel som, odkiaľ je tá kopa sladkostí.

Touto cestou by som rád poďakoval študentom gymnázií Park Mládeže Košice, Premonštrátskeho gymnázia

Košice a deťom, ktoré sa pripravujú na prvé sväté prijímanie vo Valalikoch, že sa vzdali časti svojho Mikulášskeho balíka, a tak prispeli do balíčka pre deti z Detského domova vo Valalikoch na Krížnej ulici.

Text a foto: Matúš Kolbaský

P.S.: Dobrých skutkov nie je nikdy dosť. Pracovníci obecného úradu pripravili darčeky i pre deti z druhého detského domova vo Valalikoch na Hlavnej ulici. Mikulášske balíčky i voľné lístky do kina deti určite potešili. Sladkými balíčkami prekvapili aj rodiny odídencom z Ukrajiny, o ktorých sa dosiaľ staráme. Aspoň trochu sa snažili spríjemniť im pobyt u nás.

Klub seniorov bilancoval

Posledné tohtoročné spoločné zasadnutie Klubu seniorov Valaliky sa uskutočnilo 15. decembra 2022. Bolo to tradičné vianočné posedenie členov klubu, na ktorom sme bilancovali činnosť klubu za uplynulý rok. Pani Jolana Takáčová ako predsedkyňa klubu konštatovala, že po vynútenej prestávke z dôvodu epidémie covidu sa činnosť klubu opätovne obnovila. Postupne pripomenula všetky aktivity, ktoré boli uskutočnené - spoločné výlety za kultúrnymi pamiatkami, posedenie členov pri príležitosti okrúhlych životných jubileí, nákupné zájazdy do Poľska a iné aktivity. Posedenie sa konalo v príjemnej predvianočnej atmosfére s občerstvením a rozdáním vianočných darčiek. Podujatia sa ako tradične zúčastnil aj starosta obce Štefan Petřík, ktorý prítomným zaželel pokojné a príjemné vianočné sviatky.

Vážnym bolo oznámenie, že pani Jolana Takáčová po 16 rokoch z vážnych rodinných dôvodov končí vo svojej funkcii a vyzvala členov klubu, aby na najbližšom zasadnutí v roku 2023 zvolili nového predsedu.

Milan Tóth, Foto: Jozef Mikulák

Posedenie pri stromčeku

Skoro dvesto našich seniorov prijalo pozvanie pána starostu Petříka na Posedenie pri stromčeku. Čakala ich slávnostne vyzdobená sála kultúrneho domu a bohatý kultúrny program, ktorým starkých potešili pani učiteľky a deti z našej materskej školy, základnej umeleckej školy, FSK Kadlubek, Kadlubček a ŽSS Parádne nevesti. Milým slovom

sa prihovárala Helena Jakabová. Posedenie zdokumentoval a fotografie upravil pán Dušan Kmec. O príjemnú atmosféru a občerstvenie sa postarali pracovníčky obecného úradu a členovia kultúrnej komisie. Ďakujeme a už teraz vymýšľame, čím by sme mohli starkých potešiť nabudúce.

Foto: Dušan Kmec

Mikuláš medzi nami

Šiesty decembrový deň sa už tradične nesie v znamení detskej radosti. Oslavuje totiž svoje meniny Mikuláš a ten v našich končinách nosí sladké darčeky. Tento rok si opäť zbral na pomoc an-

jelov a pomocníkov. Navštívil deti našich škôl, lekáreň, zdravotné stredisko, jedáleň, obecný úrad. Dobrým slovom a pohladením potešil každého, koho stretol. Ďakujeme. **Foto: Dušan Kmec**

VERNISÁŽ výstavy obrazov

V sobotu 19.novembra 2022 sála kultúrneho domu vo Valalíkoch ožila farbami obrazov pani Márie Hricišonovej, ktorá svoju doterajšiu tvorbu prezentovala na prvej samostatnej výstave.

Našu vzácnu pani Máriu Hricišonovú ako tú, ktorá krásu zvečňuje na maliarskom plátne už máličko, my Valalíčanovia, poznáme z jej prác, ktorými v posledných rokoch obohatí i naše výstavy na Valalickom maľovnom vajíčku.

Po krátkom úvode sme si mohli prezrieť dvadsať jej obra-

zov, ktorých motívom je príroda, o ktorej ona sama hovorí, že je v každom období nádherná. A o tom sme sa mohli presvedčiť i my návštevníci, ktorých bolo na našu, ale hlavne jej radosť, neúrekom.

Vo svojom skromnom vyznaní táto stále optimizmom sršiaci zubná technička, dnes už na dôchodku, o sebe prezradila, že svoje maliarske zručnosti až v zrelom veku zdokonaľovala počas 6-tich rokov pod odborným dohľadom maliarky a reštaurátorky pani Marty Valachovej v

Mária Hricišonová

Košiciach, kde získala neuveriteľné priateľstvá. Mala tak možnosť nadobudnúť i nové techniky a vzácne usmernenia. Rada spomína na výstavu spoločných prác z tých čias.

Po celý čas vernisáže bola neustále návštevníkmi oslovovaná, uctila si ich milým pohostením a iste ju povzbudil i nemalý záujem o kúpu obrazov.

Naša milá umelkyňa, ktorej obrazy zdobia už nejednu našu domácnosť žije v Košťanoch a ako píše o maliarovi Milan Lasica:

**„tam, kde vládne ticho pohoda a mier
krčí sa skromný malý ateliér**

**srdcom a prácou denne
zdobený
a to je to čo platí v živote
aj v umení,**

Vážená a vzácná, naša pani Hricišonová, nech Vám zdravie v plnosti dlho slúži, inšpirácia neopúšťa a láska ku krásnu dáva ešte veľa síl a radosti.

**Helena Jakabová
Foto: Jozef Mikul'ák**

P.S.: Ďakujem všetkým známym aj priateľom, ktorí sa zúčastnili mojej vernisáže a zároveň ďakujem vedeniu obce Valalíky, p. starostovi Petríkovi, že mi umožnil túto výstavu usporiadať.

Mária Hricišonová

Valalíky v múzeu

OD LUCIE DO VIANOC, KAŽDÁ NOC MÁ SVOJU MOC... Pod týmto názvom sa 13.decembra 2022 uskutočnilo podujatie vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach, na ktorom vystúpili členovia našich folklórnych kolektívov. ŽSS Paradne nevesty sa predstavili s adventnými piesňami a dievčatá z Kadlubku povymetali kúty v miestnostiach múzea, kde si pripomenuli zvyky na deň svätej Lucie. Chlapci zase

všetkých poriadne postrašili, ako sa to v minulosti v tento deň robilo aj vo Valalíkoch. Súčasťou podujatia bol krst knihy Čarokruhy III. od pani Kataríny Evy a Eleny Čániových. Piesňami z Valalík bola uvedená táto kniha do života a našu obec sme tak mohli zviditeľniť aj prostredníctvom viacerých slovenských médií, ktoré boli súčasťou tohto podujatia.

**Pavol Kacvinský
Foto: Internet**

Laura Gamrátová, ZUŠ Valalíky

Krása betlehemov

Pápež Libérius dal v roku 354 preniesť z Betlehema do Ríma pôvodné Kristove jasličky do chrámu Santa Maria Maggiore, kde sú slávnostne vystavené dodnes. Tu siahajú korene úcty k miestu Ježišovho narodenia.

V roku 1223 svätý František z Assisi vytvoril prvé vyobrazenie betlehema, keď v talianskej Umbrii pripravil živý betlehem. Do jaskyne nad talianskym mestečkom Greccia uložil živé bábätko, na ktoré dohliadali

muž a žena znázorňujúci Máriu s Jozefom. Nechýbal ani živý osol a vôl. A tak ako sa rozšírilo pôsobenie františkánov v Európe, šírila sa aj tradícia zakladania veľkých betlehemov.

V 18. storočí rakúsky cisár Jozef II. Habsburský, aby šetril peniaze štátnej pokladnice, zakázal stavať pri kostoloch a v nich betlehemy. A keďže všetko zlé je na niečo dobré, veriaci si začali stavať betlehemy menších rozmerov vo svojich domovoch. A tak je tomu až dodnes.

Aby sme si priblížili viaceré z

nich, tak sa v predvianočnom čase vo veľkej sále Kultúrneho domu vo Valalikoch uskutočnila výstava betlehemov. V nedeľu 11. decembra 2022 bola slávnostne otvorená a sprístupnená verejnosti. Otvorenie moderátorsky sprevádzala Helena Jakobová a svojím programom ho obohatili FSk Kadlubek a ŽSS Paradne ňvesti. Celý týždeň bolo vystavovaných vyše 70 betlehemov rozličných materiálov a veľkostí. Nechýbali betlehemy z papiera, dreva, kovu, skla, šúpolia, makovej hlavičky, orecha a iné. Naj-

menší sa zmestil do krabičky na prstene a najväčší je v nadživotnej veľkosti. Zapožičali ich obyvatelia Valalík a viaceré farské úrady. Najstaršie pochádzali z kostola z Paňoviec a Valalík. A medzi najexotickejšie patrili vyrezávané betlehemy z Izraela a Afriky. Srdcu blízke boli aj vlastnoručne zhotovené obyvateľmi Valalík. Niekoľko stoviek návštevníkov od škôlkarov až po seniorov sa nimi mohlo pokochať a povzbudiť v predvianočnom čase.

Pavol Kacvinský
Foto: Jozef Mikulák

Vianoce na valalický spôsob

Covidové obmedzenia spôsobili prerušenie jedného milého podujatia. Po dvojročnej prestávke sa ho opäť podarilo zorganizovať. Ide o podujatie Vianoce s Borievkou. Košický folklórny súbor Borievka si spolu s ostatnými folklóristami chce navodiť atmosféru vianočných sviatkov so zvykmi, koledami, vinšami, ale aj tancom. Už takmer 30 rokov sa stretávajú milovníci folklóru spoločne pred najkrajšími sviatkami roka. V sobotu

17. decembra sa v Kultúrnom dome v Košiciach – Šebastovce prezentovala vyše stovka účinkujúcich na predvianočnom podujatí. Valaliky predviedli ukážku nosenia obrazu počas adventu, ale aj tradičnú vianočnú večeru z Valalík z prvej polovice 20. storočia. Domáci diváci si zaspomínali na staré časy, ako sa kedysi slávili sviatky narodenia Pána aj u nich. Vystúpili rôzne folklórne kolektívy – napríklad súbory Košičan, Pristaše, Haňič-

ka, Škvarkare, Rendošovci a mnohí ďalší a medzi nimi aj Kadlubek a Paradne ňvesti. Záverečná pieseň Tichá noc bola pre všetkých veľmi emotívna. Človek si zaspomínal na folklóristov, ktorí počas predchádzajúcich c ovidových rokov navždy odišli z folklórnej rodiny. A tieto podujatia ešte viac umocňujú vedomie, že sme tu len chvíľu, potom nasleduje večnosť.

Pavol Kacvinský
Foto: internet

Vianočný turnaj

Milovníci kartovej hry mariáš už tradične počas Vianoc usporadúvajú turnaj v mariáši pre rodákov obce. Aj tentoraz sa uskutočnil turnaj v priestoroch pohostinstva „U Jakaba“ v Buziciach. Turnaj sa hral na tri kolá a vyhral ten, kto nazbieral najviac bodov (eur). V dobrej a priateľskej atmosfére nakoniec vyhral pán Pavol Lacko, pohár za druhé mieste získal pán Imrich Peterčák a na treťom mieste skončil pán Ľubomír Jakab.

Po vyhodnotení turnaja aktéri ešte posedeli pri dobrom guláší a rozoberali jednotlivé partie. Nakoniec sa zhodli na tom, že je potrebné tieto krásne akcie zachovať a už sa tešíme na letné podujatie „Majstrovstvá Valalík v mariáši 2023“. **Jaroslav Janočko, Foto: Štefan Bača**

FS Železiar

ZÁBAVKY A HRÝ TANEČNÉ II

5. marec 2023
17.00 h KD VALALIKY

účinkuje folklórny súbor Železiar

Pozvánka na Pohár starostu obce

Pozývame fanúšikov športu, ľadového hokeja zvlášť na zápasy o pohár starostu obce Valaliky 2023, ktoré sa uskutočnia na zimnom štadióne v Čani.

Finálové zápasy sa odohrajú **v sobotu 28. 1. 2023**. Zápas o tretie miesto odohrajú **o 15.45 hod.** a finále **o 17.00 hod.** Slávnostné vyhodnotenie a posedenie sa uskutoční v Kultúrnom dome Valaliky od 19.00 hod.

Príďte podporiť svoj tím, stretnite svojich známych a susedov.

DETSKÝ KARNEVAL

so
Sponge Bobom a Pig Peppom

Nedeľa: 12. február 2023, 15.00 hod. Kultúrny dom Valaliky
Vstupné: 2,00 € Tanečná zábava s maskotmi.